

---

zagrebačke teme

Pregledni rad
UDK 929.52 : 94/99 Zagreb (de Posega)(497.5)
Primljeno 2009-02-20

POŽEŽANI U ZAGREBU U XIV. STOLJEĆU

Srećko Ljubljanović, Zagreb

Sažetak

Rad se bavi Požežanima i njihovim potomcima u slobodnom kraljevskom gradu Gradecu (Zagrebu) u XIV. i XV. stoljeću.

Prvi doseljenici iz Požege u zagrebački Gradec spominju se u drugoj polovici XIV. stoljeća. Nisu brojni, ali će dolaskom zlatara Sebastijana Požežanina, sina Mladena, kao gradski suci i jurati, početi presudno utjecati na život Gradeca. Iz nevelike kolonije Požežana u Gradcu, zlatar Sebastijan dovinuo se do časti gradskog suca, što je bio najviši položaj u gradu. Od njegovih potomaka još su u XV. st. trojica postali gradski suci, od kojih je njegov sin Mihael (čak 30 godina jedan od neporecivih predvodnika gradečke slavenske jezično-etničke skupine), koji je bio i najbogatiji građanin Gradeca, za gradskog suca biran čak triput.

Počevši, dakle, sa Sebastijanom, preko njegova sina Mihaela, unuka Benedikta i Emerika, sina njegovog unuka Marka, loza Požežanina Mladena dala je Gradecu u četiri generacije četiri gradska suca, što prije nje nije postigla nijedna druga obitelj

Uzme li se kao mjerilo mjesto rođenja i obiteljsko podrijetlo prema njemu i dodaju li se Mladenovim potomcima gradski suci Požežani u XVI. st., onda je Gradecu više gradskih sudaca od Požege dala samo Firenca.

Ključne riječi: Gradec, sudac, jurat, Demetrije, Lukacije, Blaž, Fabijan, Sebastijan

Uvodna napomena

U radnji "Požežani u Zagrebu u XV. stoljeću",¹ napisao sam da je Zagreb kao migracijsko središte počeo privlačiti Požežane tek u XV. st., kada se oni u njemu

¹ Kaj, br. 5-6/2002., str. 37-58. Na str. 42. napisao sam da je zvonoljevač Iliju Požežanin 1445. g. izabran za gradskog savjetnika i gradečkog potkapetana. Podatak je u svim elementima netočan i nemam razumnog objašnjenja kako sam došao do njega. Međutim, i bez njega stoji moja tvrdnja da je Iliju doselio u Zagreb najkasnije 1440. godine. Molim čitatelje da mi oproste ovu nenamjernu grešku.

naseljavaju u nešto većem broju, te da je prvi Požežanin, za kojega znamo da je bio stanovnik Zagreba, bio stanoviti Pavao (*Paulus de Posegaa*).² Ni jedno ni drugo nije točno, jer Požežani dolaze u Zagreb, točnije u Gradec, već u XIV. st. i postaju njegovi žitelji. Svi Požežani u XIV. i XV. st. u Zagrebu označeni su s *de Posega, Possega, Possoga*, što doslovno znači: iz Požege. Ta se sintagma u tradiciji hrvatske historiografije prevodi kao *Požežanin*, u smislu prezimena, u što će se ona u XVI. st., preko mađariziranog oblika *Požegaj*, u Zagrebu i sjeverozapadnoj Hrvatskoj kao *Požgaj*, napokon i ustaliti kao prezime.

Prvi Požežani u Zagrebu

U XIV. st. može se sa sigurnošću identificirati šest Požežana koji su živjeli u Zagrebu. Prvi se od njih, 1356. g., spominje neki **Demetrije** (*Demetrius de Possega*). U to je vrijeme on već mrtav, a njegova neimenovana udovica vodi sudski spor s Martinom Reynizom, kojemu je Demetrije ostao dužan sedam maraka. Sud je 28. kolovoza te godine za tih sedam maraka dosudio Martinu Reynizu polovicu kurije (misli se na kućno mjesto - *S. Lj.*) s pomoćnim drvenim zgradama, koje je izgradio pokojni Demetrije iz Požege; ukoliko Demetrijeva žena u roku od 15 dana ne bude mogla pokazati kakvugod ispravu ili štogod drugo, tada je određeno da se provede izrečeno.³

Ovaj se spor zavukao, a nema podataka zašto i što se u međuvremenu događalo, sve do 9. prosinca iste godine. Tada je u knjigu sudskih poziva i presuda забиљежeno da se Martin Reyniz mora s trojicom zakleti da mu je udovica Demetrija iz Požege svojom voljom založila kuću. Ako prisegne Demetrijeva udovica mu mora u roku od 15 dana vratiti novac, a ako ne vrati, Renyz je slobodan prodati rečenu kuću.⁴

Nije poznato je li Demetrijeva udovica platila dug i zadržala kuću ili je pak ostala bez nje, ali podatak da je Demetrije uz one drvene pomoćne zgrade posjedovao i kuću dopušta zaključak da je uživao status građanina (*civis*) Gradeca. Može se također pretpostaviti kako je on iz Požege doselio u Gradec već možda u prvoj polovici XIV. stoljeća. Sve ostalo o Demetriju može se samo nagađati. Prije njegove smrti u sudskim zapiscima spominju se samo dva Demetrija. Možda je to onaj Demetrije, po zanimanju sedlar (sellator), koji je 1355. g. vodio sudski spor s Nikolom,⁵ ili pak Demetrije što se 21. lipnja 1356. nije pojavio pred sudom

---

² Isto, str. 38.

³ Povijesni spomenici slob. i kralj. grada Zagreba IV, str. 65. U daljem tekstu MCZ.

⁴ MCZ IV, str. 74.

⁵ MCZ IV, str. 2,

u sporu s nekim neimenovanim klerikom.⁶ U tom slučaju Demetrije Požežanin umro je između tog datuma i 28. kolovoza 1356.

O čovjeku se ponešto može zaključiti i po onome s kim je imao posla. U tom su smislu izvori mnogo izdašniji o Demetrijevom kreditoru Martinu Reynizu. On je pripadao gradskoj financijskoj oligarhiji, etnički organiziranoj u bratovštini Latina, koju su u većini činili Talijani.⁷ Pripadao je sloju najbogatijih građana Gradeca, kojima i sud iskazuje najveće poštovanje. Pogotovo je to učinjeno u sporu s Demetrijevom udovicom. Dok se u ostalim brojnim sporovima Martin Reyniz navodi samo imenom i prezimenom, dotle je prilikom prve bilješke o sporu s Demetrijevom udovicom upotrijebljena najsvečanija i vrlo rijetka diplomatska formula da su presudu donijeli sudac, prisežnici i građani (*judex, jurati ac cives*). Idućom prilikom pak Reyniz je tituliran kao gospodin (*dominus*), koja titula pripada samo ljudima plemenita roda, svećenicima, gradskim sucima i vrlo bogatim građanima. Ova intitulacija na svoj način svjedoči i o ugledu i društvenom položaju što ga je za života, zacijelo, uživao Demetrije Požežanin, a poslije njegove smrti i njegova udovica.

Sljedeći zagrebački Požežanin, čije nam ime izvori iznose na svjetlo dana, jest zlatar Lukacije (*Luchachius, Lukachius aurifaber de Possegae*). Za njega doznaјemo iz zabilješke od 20. svibnja 1357., kada je, ne vidi se zbog čega, tužio nekog Marketu, a ovaj se nije odazvao na prvi poziv da pristupi sudu.⁸ Ovaj put se govorи samo o zlataru Lukaciju, a tek će se kasnije vidjeti da je on Požežanin. Budući da o tom sporu nema daljih podataka vjerojatno su se stranke izmirile i bez suda.

To je naznačeno 19. ožujka 1359., kada je riječ o sporu koji traje između Stjepana, sina Cernecha, s jedne, i zlatara Lukacija Požežanina i Radoševog sina krojača Lukacija, s druge strane. Oba Lukacija na sudu je zastupao zlatar Donat. Nije navedeno zbog čega se stranke spore, tek je sud toga dana odredio da osmog dana osobno moraju svjedočiti Martin Zelezen, krojač Nikola i krznar Malech u korist zlatara Lukacija i za *gornjeg Stjepana* Endrey, sin Pulana.⁹ Njihov spor je 2. travnja odložen za osam dana,¹⁰ ali kasnije o njemu više nem spomena. Ni iz

⁶ MCZ IV, str. 57.

⁷ Stanovnici Gradeca bili su organizirani u četiri jezično-etničke skupine, zvane bratovštine, koje su naizmjениčno davale gradske suce. Bile su to bratovštine Slavena ili Slavonaca (kolendinum confraternitatis Sclavorum, lingua sclavica, sclavonica), Latina (kolendinum confraternitatis Latinorum, lingua latina), Germana (kolendinum confraternitatis Theuthonicorum, lingua theuthonica) i Ugara (kolendinum confraternitatis Hungarorum, lingua hungarica).

⁸ MCZ IV, str. 92. Na sud se pozivalo triput i tko se treći put ne bi odazvao automatski je gubio parnicu. Međutim, neodazivanje na prvi poziv bilo je opća pojava, valjda zato što bi se promptno odazivanje moglo protumačiti kao posredno priznanje krivnje.

⁹ MCZ IV, str. 118-119.

¹⁰ MCZ IV, str. 122.

prethodnih sudskeh zapisa ne može se razabrati ni kad je spor počeo, niti zbog čega se vodio.

Zlatar Lukacije se još jednom pojavio pred sudom. Tada je zbog nečega tužio krojača Hermana, koji se, prvi put pozvan, nije 12. srpnja 1359. pojavio pred sudom.¹¹ Ni o ovom sporu nema daljih podataka.

Osim navedenog, zlatar Lukacije nije ostavio nikakvih drugih tragova u životu Gradeca. Njegovo zanimanje nije bilo toliko iznimno koliko se može činiti, jer je u Gradecu u razdoblju od 1355. do 1365. godine osim njega radilo još 14 zlatara, što nipošto nije bilo malo na tadašnjih oko 3000 stanovnika.¹² Kako Lukacija nema ni u poreznom popisu građana (*cives*) i stanovnika (*inquilini*),¹³ pretpostaviti je da je on zbog prevelike konkurenkcije već prije te godine odselio iz Zagreba ili, možda, umro bez nasljednika.

Došljak iz Požege bio je i stanoviti **Blaž Požežanin** (*Blasius de Possoga*), koji je gradskim notarima služio za pobližu identifikaciju brata mu Sebastijana Požežanina (*Sebastianus frater Blasii de Possoga*) i sina Fabijana Požežanina (*Fabianus filius Blasii de Posega*). Iz ovih formulacija valja zaključiti da je Blaž najprije bio poznatiji od Sebastijana (o Sebastijanu vidi dalje), jer mu je bio stariji brat, ili je prije njega doselio u Gradec, kao i da mu je sin rođen u Požegi.

Braća su se, čini se, upustila u neki posao o kojem, prema zapisu sa suda, datiranom sa 8. srpnja 1362, znamo samo toliko da je sud naložio nekom Nikoli Mornaru da u parnici protiv Sebastijana s trojicom prisegne kako je Blaž od njega primio neku tkaninu i da je time isplatio sav dug.¹⁴

Ne zna se kako je taj spor završio i kakva je bila daljnja Blaževa sudbina, jer se Blaž kao Požežanin ne spominje idućih 20-ak godina. Sudeći prema tkanini, koju je primio na ime duga, možda je bio krojač. Ako je to točno, onda je on onaj krojač Blaž (*Blasius sartor*), koji se u sudske knjigama 1363. g. više put spominje u beznačajnim i nikada presudom završenim sporovima i parnicama. Tužili su ga kovač Nikola, neki Georgije, kovač Mihael, jer je Blaževa žena uvrijedila njegovu, te kovač Andrija.¹⁵ U tom je slučaju on i onaj krojač Blaž, koji je, prema poreznom popisu Gradeca iz 1369. g., imao u gradskom Novom selu (danас Ilica) kuću od četvrt kurije.¹⁶

---

¹¹ MCZ IV, str. 129.

¹² S. Krivošić, Zagreb i njegovo stanovništvo od najstarijih vremena do sredine XIX. stoljeća, str. 55.

¹³ Usp. MCZ XI, str. 227-249.

¹⁴ MCZ IV, str. 210.

¹⁵ MCZ IV, str. 262, 263, 285, 320, 321.

¹⁶ MCZ XI, str. 236.

Tek tada se doznaće za njegova sina **Fabijana**, koji sigurno nije usrećio oca. Odao se, kako izvor kaže, mnogim nevaljalstvima i više je put u njima otkriven, pa je zbog njegove nepopravljivosti sud 20. listopada 1383. prema njemu primijenio jednu od najdrastičnijih kazni. Osuđen je da usijanim željezom bude žigosan na tri mjesta na licu i, sramotno bičevan, protjeran iz grada. Zabranjeno mu je da ikada više dođe u grad, a ako u njemu bude zatečen, mora ga se spaliti.¹⁷

Gradski sudac Sebastijan, sin Mladena

Sa Sebastijanom, sinom Mladena (*Sebastianus filius Mladen*) kao rodonačelnikom počinje niz gradskih sudaca podrijetlom Požežana, koji će u XIV. i XV. st. značajno obilježiti povijest Gradeca. Kao što je navedeno, Sebastijan je bio mlađi brat Blaža, kojemu je, prema tome, Požežanin Mladen također bio otac.

Sebastijan se 1375. g. i dalje višeput spominje kao bivši gradski sudac, ali se u sačuvanim izvorima ne navode godine njegova judikata. Bio je po zanimanju zlatar,¹⁸ ali se, kako će se vidjeti, bavio i novčarskim poslovima te trgovinom, onoliko koliko je to zahtijevalo njegovo zanimanje.

U gradečkim knjigama sudske poziva i presuda Sebastijan se prvi put javlja 18. kolovoza 1357., kada je zbog nečega tužio dućandžiju Blaža.¹⁹ On će 1360. g. tužiti i kovača Andriju te, zajedno sa Stjepanom, 1362. i nekog Antuna.²⁰ Dok uzroci tih sporova nisu poznati, o nekim njegovim narednim parnicama zna se nešto više. Tako se 1362. g. nekoliko mjeseci parničio s veletrgovcem Demetrijem, kojemu je napokon, jer ga je ošamario, morao platiti dvije i aktualnom sucu pol marke.²¹ Uz navedeni spor s Nikolom Mornarom, značajnim po tome što se za Sebastijana kaže da je Požežanin, značajan je i upis iz 1363. g., jer se iz njega doznaće kako je Sebastijanovo zanimanje zlatar. Naime, tada je presuđeno da Marketina sestra Cecilija (titulirana je kao *domina*, što znači da je bila ugledna žena) mora zlataru Sebastijanu u roku od tri dana isplatiti dio zidane kuće, koju je Marketa založio Sebastijanu za 55 florena.²²

Kao gradski sudac (*iudex est*) Sebastijan je prvi put zabilježen u poreznom popisu suca Petra, sina Donata, iz 1368., kada je u sedmoj inzuli imao kuću od

---

¹⁷ MCZ V, str. 213.

¹⁸ MCZ IV, str. 272.

¹⁹ MCZ IV, str. 100. U prvih nekoliko upisa u katerunu Sebastijan se spominje samo imenom, a kako je zlatar Sebastijan jedini Sebastijan koji u to vrijeme živi u Gradecu, očito je da se radi o istoj osobi.

²⁰ MCZ IV, str. 182, 209.

²¹ MCZ IV, str. 205, 209, 211, 214.

²² MCZ IV, str. 272.

jedne kurije, u kojoj je stanovao i neki Myhel.²³ Kako je oznaka *iudex est* stavljana uz ime svakog živućeg bivšeg suca kao podsjetnik da je oslobođen od plaćanja gradskog poreza, to znači da je Sebastijan bio gradski sudac već prije toga popisa. Kako pak sačuvani izvori ne sadrže podatak tko je bio gradski sudac 1364.-1367. g., Sebastijan je mogao biti izabran za suca jedino 1364. g., koja je i inače po ustaljenom redoslijedu biranja pripadala Slavenima. Sve što se zna o njegovom judikatu jest to da se Gradec 1364. g. priključio otporu plemstva i građanstva protiv uvođenja manje vrijednog ugarskog novca u Slavoniju, pa je kralj Ludovik morao od toga odustati.²⁴

Spomenuvši 1375. još jednom Sebastijana kao zlatara,²⁵ izvori ga dalje bilježe kao bivšeg suca. On vodi parnicu s Johannesom i njegovom ženom, koji su osuđeni da mu novim vinom plate tri florena, i to prije nego drugim kreditorima. U toj parnici Johannes je vrijedao Sebastijana, pa je osuđen platiti mu četiri marke. Kako mu Johannes nije isplatio posuđeni novac Sebastijan je to morao dokazati prisegom, kojom prilikom ga je Johannes vrijedao pred nazočnim juratima.²⁶

Iste je godine bivši sudac Sebastijan zbog nečega tužio zlatara Jančeca, bivši jurat Maren je osuđen da mu plati devet zlatnih florena manje jednu pensu denara; "oporov sin Stjepan mu mora platiti 40 florena i opet (se) tuži (s) Johannesom te zajedno s Pavlom Kyparom mora sudu predočiti isprave za neku kuću."²⁷ Te godine su tridesetničar Leon i neki Batista s naoružanom četom terorizirali Gradec, pa je Sebastijan na sudu potvrđio svjedočenje Nikole Odolaša i Parlera da su Leon i Batista za vrijeme noćnog mira, vrebajući naoružani, hodali gradom. Batista ga je zbog toga vrijedao i prijetio mu isukanim mačem, pa je osuđen da Sebastijanu plati pet i aktualnom sucu jednu marku.²⁸

Zbog nedostatka izvora ništa se ne zna o prethodnoj Sebastijanovoj političkoj karijeri. Više je podataka, međutim, sačuvano o njegovim obiteljskim i imovnim prilikama. Bio je oženjen s Margaretom, s kojom je imao sinove Mihaela i Leonarda.

Sebastijan je umro u Gradecu između 1. lipnja 1375., kad je posljednji put na sudu, i neutvrđenog dana u ožujku 1376., kada zlatar Matija potražuje šest karata srebra što ih je dao pokojnom građaninu Sebastijanu. Za Sebastijanovu udovicu tri su gospođe trebale prisegnuti da ni ona ni njezin muž nisu imali šest

---

²³ MCZ XI, str. 230, 243.

²⁴ MCZ I, str. 231.

²⁵ S Jančecom je miritelj u sporu Mihaela i krznara Jakoba., MCZ V, str. 1.

²⁶ MCZ V, str. 10, 12, 13, 14, 16.

²⁷ MCZ V, str. 15, 16; 28; 29.

²⁸ MCZ V, str. 25, 29. N. Klaić (Povijest Zagreba I, str. 224) Leonov i Batistin teror stavlja u kontekst borbe talijanske i mađarske etničke skupine za prevlast u Gradecu.

srebrnih čaša.²⁹ Poslije Sebastijanove smrti njegova mu je udovica sređivala potraživanja i dugovanja. U ožujku 1376. spori se s krojačem Grgurom, a parnica je dvaput odgađana, da bi krajem godine posjedi Johannesa i Grgura zbog duga bili dosuđeni Sebastijanovoj udovici gospodi Margareti.³⁰ Iste je godine Margareta morala protiv Nijemca Marka predočenjem posjedovne isprave obraniti pravo na Sebastijanov dućan.³¹ Slični su sporovi nastavljeni i sljedećih godina, 1377. g. tužbom Georgija, arhiđakona iz Solnoka, protiv Sebastijanove udovice, valjda zbog nekog Sebastijanovog duga, 1378. godine je krzna Jakob osuđen da joj isplati 25 florena; 1382. g. Sebastijanova udovica mora prisegnuti da je arhiđakon Nikola ostao Sebastijanu dužan osam florena, računajući floren po tri pense denara i svjedočiti da je Sebastijanu jurat Laurencije ostao dužan 10,5 maraka; 1386. opet je bio u pitanju dućan, 1393. godine zavedeno je da su Margareta i sinovi joj Mihael i Leonard za dugove jurata Marina prodali Nikoli Lipovcu štagalj, vrt i oranici.³²

Do konačne podjele Sebastijanove ostavštine došlo je 1387. godine. Tada su mu sinovi Mihael i Leonard i njihova majka, pošto su prethodno sucu Johannesu, sinu Petra, poklonili dva kmetska selišta u Pobrežju, ravnopravno između sebe podijelili preostalu Sebastijanovu imovinu.³³ Kako je ovo prvi put da su Sebastijanovi sinovi označeni kao pravni subjekti, i to prije majke, znači da su tek sada stekli punoljetnost. To bi pak moglo značiti da se Sebastijan kasno ženio ili da mu je Margareta bila druga žena.

Sebastijanova loza dala je Gradecu više građana koji su se istaknuli u njegovom javnom životu. Iz nje su potekla tri gradska suca, što sa Sebastijanom čini niz, kakav će u XVI. st. još jedino s četiri gradska suca dati također požeška obitelj plemenitih Požgaja. Već Sebastijanov sin **Mihael** nadmašit će oca, jer je kao trokratni gradski sudac (1401., 1419. i 1429.). bio jedan od najznamenitijih ljudi Gradeca u njegovom srednjovjekovlju. Gradski sudac bio je 1443. godine i Mihaelov sin **Benedikt**, a do iste časti uspeo se 1488. i **Emerik**, sin Benediktovog brata Marka. Kao jurati, u sam vrh gradske vlasti uspeli su se i ostala dva Mihaelova sina. Srednji, **Marko**, izabran je za jurata 1448. g., dok je najmlađi, **Georgije**, to mogao biti 1437., 1439., 1441. i(l) 1443. godine.³⁴ U eventualnom dalnjem napretku na gradskoj hijerarhijskoj ljestvici obojicu ih je spriječila prerana smrt.

---

²⁹ MCZ V, str. 31, 34, 35, 38. 43.

³⁰ MCZ V, str. 32, 36, 71.

³¹ MCZ V, str. 73.

³² MCZ V, str. 104, 116, 178, 181, 342.; IX, str. 68.

³³ MCZ IX, str. 32.

³⁴ MCZ VI, str. 267, 304, 342, 350, 380. Kako su izabrani jurati navedeni samo imenom, od više Georgija neki je, zacijelo, bio Mihaelov sin.

Da bi se upotpunili podaci o Požežanima u Gradecu u XIV. st. valja spomenuti i stanovitog **Martina**. Za njega znamo jedino iz kratke bilješke u gradskoj knjizi posjeda iz 1387., u kojoj se kaže da je prisežnik Zakarija kupio vinograd od Martina Požežanina (*a Martino dicto de Posega*).³⁵

Dok o Zakariji zvanom i Gallicus i Latinus, sinu Marka, znamo da je bio ugledan član talijanske zajednice u Gradecu (biran 1386. ili 1387. za gradskog prisežnika, nakon toga višeput za gradskog savjetnika),³⁶ o Martinu Požežaninu ne znamo ništa više osim prije navedenoga podatka. Vjerojatno je uživao status građanina Gradeca i, kao i drugi Požežani, svoja građanska prava ostvarivao u okviru slavenske bratovštine. Da se o njemu eventualno nešto više dozna nije pomogla ni detaljna istraga osoba imenom Martin u Gradecu u XIV. stoljeću. On je, prema rezultatima ove istrage, mogao biti sin Dokleše, Gerdaka, Jančeca, Jarca, Marenića, Mate, Stjepana ili Vlka (Vlkovoja), a možda i Gerina, Ladomera ili Scorte. Zanimanjem, pak, mogao je biti mesar, kolar, kovač, krojač, sedlar, postolar ili trgovac na malo.

14th CENTURY ZAGREB CITIZENS COMING FROM THE TOWN OF POŽEGA

By Srećko Ljubljanović, Zagreb

Summary

The paper is on Zagreb citizens coming from the town of Požega and about their descendants in the 14th and 15th centuries free town of Gradec (Zagreb). From the small colony of Požegans in Gradec, came the goldsmith Sebastijan. He rose to the position to be an honored town judge, the highest of all ranks in town. Three more of his descendants became town judges in the 15th century, and one of them was his son Mihael who was also the richest Gradec citizen, being elected the town judge as many as three times.

Key words: Gradec, judge, jurist, Demetrije, Lukacije, Blaž, Fabijan, Sebastijan

---

³⁵ MCZ IX, str. 39.

³⁶ MCZ V, str. 252, 283, 287, 288, 292, 305, 319, 350, 351; IX, str. 14, 39, 41, 42, 54